

17. Web of Science (WoS) Veri Tabanında Yer Alan Dinleme ve Okuma Kaygısı ile İlgili Çalışmaların Bibliyometrik Analizi¹

Mevlüt TAŞKIN²

Beytullah KARAGÖZ³

APA: Taşkın, M. & Karagöz, B. (2025). Web of Science (WoS) Veri Tabanında Yer Alan Dinleme ve Okuma Kaygısı ile İlgili Çalışmaların Bibliyometrik Analizi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (44), 279-303. **DOI:** <https://doi.org/10.5281/zenodo.14743690>

Öz

Bu çalışmada Web of Science (WoS) veri tabanında yer alan "listening anxiety(dinleme kaygısı)" ve "reading anxiety (okuma kaygısı)" üzerine yayımlanan uluslararası makale ve bildirilerin bibliyometrik değişkenler açısından analizi amaçlanmıştır. Tarama süreci 27 Ekim 1975-27 Ekim 2023 tarihleri arasındaki yayınlarla sınırlandırılmıştır. Taranan indeksler SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, CPCI-S, CPCI-SSH, BKCI-S, BKCI-SSH ve ESCI olarak belirlenmiştir. Betimsel tarama modelinde desenlenen bu çalışmada veriler; Web of Science (WoS) kategorileri, yayın türleri, yıllara göre sayısal dağılımı, en çok atıf alan yayınlar, etkin olan araştırmacılar, etkin olan dergiler, etkin olan ülkeler, etkin olan kurumlar başlıklarında analiz edilmiştir. Elde edilen bulguların değerlendirilmesinde sosyal ağ analizi yönteminden de yararlanılmış ve veriler haritalandırılmıştır. Sonuçlar; bu anahtar kelimelere yönelik en fazla yayının makale türünde olduğunu, en çok "Eğitim ve Eğitim Araştırmaları" kategorisinde yayın yapıldığını, bu alanda en çok yayının 2021 yılında yayımlandığını, en çok atıf yapılan makale ve bildirilerin "Modern Language Journal", "Foreign Language Annal" dergilerinde yer aldığını göstermektedir. Ayrıca en etkin yayın yapan ülkelerin Çin Halk Cumhuriyeti ve Amerika Birleşik Devletleri olduğu ve en etkin yayınevlerinin "Springer Nature", "Wiley" ve "Elsevier" olduğu tespit edilmiştir. Liu Meihua, Namaziandost Ehsan ve Sparks Richard L. en çok yayın yapan yazarlar olduğu görülmüştür. Dinleme ve okuma kaygısı alanında en çok Macintyre Peter D. ve Horwitz Elanie Kolker'e atıf yapıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Kaygı, Bibliyometrik Analiz, Web of Science, Dinleme Kaygısı, Okuma Kaygısı

¹ **Beyan (Tez/ Bildiri):** Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. Bu makale "Web of Science (WoS) Veri Tabanında Yer Alan Dinleme ve Okuma Kaygısı ile İlgili Çalışmaların Bib-liyometrik Analizi" isimli yüksekisans tezi çalışması kapsamında üretilmiştir.

Çıkar Çatışması: Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

Finansman: Bu araştırmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.

Telif Hakkı & Lisans: Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.

Etik İzni: Etik izin gerektirmeyen bir araştırma dır.

Kaynak: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur.

Benzerlik Raporu: Alındı – Ithenticate, Oran: 13

Etik Şikayeti: editor@rumelide.com

Makale Türü: Araştırma makalesi, **Makale Kayıt Tarihi:** 17.12.2024-**Kabul Tarihi:** 26.01.2025-**Yayın Tarihi:** 21.02.2025; **DOI:** <https://doi.org/10.5281/zenodo.14743690>

Hakem Değerlendirmesi: İki Dış Hakem / Çift Taraflı Köreleme

² Öğretmen, Tokat MEB / Teacher, Tokat MNE (Tokat, Türkiye), **eposta:** serkanmevluttaskin@hotmail.com **ORCID ID:** <https://orcid.org/0009-0008-4730-8930> **ROR ID:** <https://ror.org/oojga9g46>, **ISNI:** 0000 0001 2179 4856, **Crossref Funder ID:** 501100013898

³ Prof. Dr., Gazi Osmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü / Professor, Gazi Osmanpaşa University, Faculty of Education, Department of Turkish and Social Sciences Education (İstanbul, Türkiye), **eposta:** beytullah.karagoz@gop.edu.tr, **ORCID ID:** <https://orcid.org/0000-0003-2966-8226> **ROR ID:** <https://ror.org/054xkpr46>, **ISNI:** 0000 0001 2169 7132, **Crossref Funder ID:** 501100003356

Bibliometric Analysis of the Studies On Listening and Reading Anxiety In The Web of Science (WoS) Database⁴

Abstract

This study aims to analyze international articles and proceedings published on "listening anxiety" and "reading anxiety" indexed in the Web of Science (WoS) database in terms of bibliometric variables. The review process is limited to publications between October 27, 1975, and October 27, 2023. The indexes included in the analysis are SCI-EXPANDED, SSCI, A&HCI, CPCI-S, CPCI-SSH, BKCI-S, BKCI-SSH, and ESCI. In this study, which employs a descriptive survey model, the data were analyzed under the following categories: WoS categories, publication types, numerical distribution by years, most-cited publications, active researchers, prominent journals, leading countries, and influential institutions. Social network analysis methods were also utilized in the evaluation of the findings, and the data were mapped accordingly. The results reveal that the majority of publications on these keywords are in the form of articles, predominantly categorized under "Education and Educational Research." The findings indicate that the highest number of publications in this field occurred in 2021. Furthermore, the most-cited articles and proceedings were published in journals such as *Modern Language Journal* and *Foreign Language Annals*. The analysis identifies China and the United States as the most prolific countries in this domain, with "Springer Nature," "Wiley," and "Elsevier" emerging as the leading publishers. Liu Meihua, Namaziandost Ehsan, and Sparks Richard L. were identified as the most active authors. Additionally, it was found that Peter D. Macintyre and Elaine Kolker Horwitz are the most frequently cited scholars in the fields of listening and reading anxiety.

Keywords: Anxiety, Bibliometric Analysis, Web of Science, Listening Anxiety, Reading Anxiety

⁴ **Statement (Thesis / Paper):** It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation process of this study and all the studies utilised are indicated in the bibliography. This article has been produced within the scope of the master's degree thesis titled " Bibliometric Analysis of the Studies On Listening and Reading Anxiety In The Web of Science (WoS) Database".

Conflict of Interest: No conflict of interest is declared.

Funding: No external funding was used to support this research.

Copyright & Licence: The authors own the copyright of their work published in the journal and their work is published under the CC BY-NC 4.0 licence.

Ethics Approval: It is a research that does not require ethical permission.

Source: It is declared that scientific and ethical principles were followed during the preparation of this study and all the studies used are stated in the bibliography.

Similarity Report: Received – Ithenticate, Rate: 13

Ethics Complaint: editor@rumelide.com

Article Type: Research article, Article Registration Date: 17.12.2024-Acceptance Date: 26.01.2025-Publication Date: 21.02.2025; DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14743690>

Peer Review: Two External Referees / Double Blind

1. Giriş

Dil, bireyler arasında anlaşmayı sağlayan temel araçtır. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerine dayanan bu anlaşma süreci, etkili iletişim için kaynak oluşturur. Bu becerilerin birbirini tamamlayacak şekilde geliştirilmesi, dilin işlevsel bir şekilde kullanılmasına bağlıdır (Emiroğlu, 2023). Dinleme becerisi, başkalarının ifadelerini doğru bir şekilde anlamayı içerir ve iletişimin temelini oluşturur (Epeçan, 2013). Konuşma becerisi, düşüncelerin açık ve etkili bir şekilde ifade edilmesine olanak tanır (Kurudayıoğlu, 2003). Okuma becerisi, yazılı materyalleri anlama ve yorumlama yeteneğiyle ilgilidir (Demirel ve Epeçan, 2012). Yazma becerisi ise düşüncelerin kâğıda dökülmesini ve etkili bir şekilde ifade edilmesini sağlar (Kemiksiz, 2021). Bu becerilerin birbirini destekleyici bir bütünlük oluşturması, dilin amacına uygun şekilde kullanılmasını sağlar. Bu nedenle, ana dil dersinin sadece bir bilgi aktarımı aracı değil, aynı zamanda bu becerilerin kazandırılması süreci olarak ele alınması önemlidir. Bu yaklaşım, bireylerin iletişim yeteneklerini güçlendirmelerine ve yaşamları boyunca etkili bir şekilde ifade etmelerine olanak tanır (Gürses, 2009). Bireyin dil becerilerini geliştirmesi, öğrenim sürecinin temel hedeflerinden biridir. Dil becerileri; dinleme, konuşma, okuma ve yazma olmak üzere dört ana kategoride değerlendirilir.

Okuma, bireyin yaşamının her aşamasında sürekli olarak kullanılan ve geliştirilen bir beceridir. Bu beceri, bireyin en temel hayati bilgilerden en karmaşık bilimsel bilgilere kadar geniş bir yelpazede bilgi edinmesini sağlar. Okuma süreci, bireyin düşünme yeteneğini geliştirmesine, farklı perspektiflerden bilgi edinmesine ve genel olarak bilgi birikimini artırmasına olanak tanır (Çetin ve Sidekli, 2017). Okuma, bireyin bilgi edinme ve anlam oluşturma sürecinin temelini oluşturan bir öğrenme aracıdır. İnsan, günlük yaşantıdan bilimsel bilgiye kadar birçok birikimini okuma yoluyla kazanır. Özellikle bilimsel bilgi üretimi ve aktarımı, büyük ölçüde bu süreçle gerçekleşir. Aynı zamanda okuma, bireyin kültürel birikimini geliştiren ve toplumsal kimliğini şekillendiren bir kültürlenme sürecidir. Bu bağlamda, okuma alışkanlığının bireysel ve toplumsal gelişimdeki önemi tartışılmazdır. Arıcı ve Taşkın (2019).

Bireyin dünya ile ilk iletişim kurma yolu dinlemedir. Dinleme, yaşamın başlarından itibaren kendini gösteren ve gelişmeye devam etmekte olan bir süreci kapsamaktadır (Keray-Dinçel, 2019). Başka bir deyişle dinleme, çeşitli faktörlerden oluşan çok boyutlu süreçleri ele alan bir beceri olarak ifade edilmektedir (Karakuş-Tayşi, 2019). Sözlü iletişim sürecinde dil becerilerinin en önemli unsurlarından biri olan dinleme, günlük yaşamın büyük bir kısmını kapsar. (Robertson, 2004) Bireyin yaşamında en çok kullandığı dil becerisinin dinleme olduğunu vurgulamıştır. Son yıllarda yapılan araştırmalar bireylerin diğer insanlarla geçirdiği zamanın %42'sinden fazlasını dinleyerek geçirdiğini göstermiştir (Mundell, 2011: s.61). Bu doğrultuda, dinleme becerisi ve eğitimi, bireyin başarılı ve kaliteli bir yaşam sürmesi, ülkelerin gelişmiş, kültürlü ve modern toplumlar haline gelmesi ve eğitim sistemlerinin hedeflerine ulaşabilmesi için hayati bir öneme sahiptir. Bu nedenle göz ardı edilmemesi gereken bir süreçtir.

Kaygı, duygusal bir tepki olarak bireyin içsel dünyasında karmaşık etkiler yaratan bir olgu olarak değerlendirilebilir. Hem olumlu hem de olumsuz yönleriyle bu duygu biçimini anlamak, insan davranışları ve kişisel gelişim açısından önemli bir perspektif sunar. Olumsuz bir açıdan bakıldığında, kaygının akla uygun olmayan düşünceleri rahatsız etmesi, kişinin içsel dengesini bozması ve olumsuz etkiler yaratması mümkündür. Bu durum, bireyin yaşam kalitesini düşürebilir ve genel duygu durumunu etkileyebilir. Ancak, kaygı olumlu bir perspektiften değerlendirildiğinde bu duygu biçiminin işlevsel bir uyarıcı olduğunu görmek mümkündür. Özellikle korkulan durumlarla karşılaşma halinde,

kaygı kişiyi uyarmak ve tedbir almaya yönlendirmek adına bir uyarı işlevi görebilir. Bu, bireyin daha dikkatli ve hazırlıklı olmasına olanak tanıyarak olası risklere karşı savunma mekanizmalarını güçlendirebilir. Aynı zamanda, kaygının bireyi daha mutlu ve başarılı olmaya teşvik etmesi, kişinin hedeflerine odaklanmasını sağlayarak pozitif bir etki yaratabilir (Ersevım, 2005: s.304-305). En önemlisi, kaygının karakter ve kişilik gelişimine etkili bir şekilde katkıda bulunmasıdır. Zorluklarla başa çıkma, riskleri değerlendirme ve çözüm odaklı düşünme becerilerini geliştirme sürecinde, kaygının olumlu bir etkisi olabilir. Bu, bireyin kişisel büyüme ve olgunlaşma sürecine olumlu katkılarda bulunabilir. Kaygıyı sadece olumsuz bir duygu olarak değil, aynı zamanda bireyin içsel dünyasını şekillendiren ve olumlu etkiler yaratan bir faktör olarak görmek, insan psikolojisi üzerinde daha derin bir anlayış geliştirmemize yardımcı olabilir.

Kaygının dil becerileriyle ilişkilendirilmesi üzerine yapılan çalışmalar, dil becerileri ile kaygı arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Özellikle Horwitz Elaine, Horwitz Michael B. ve Cope (1986) tarafından yapılan araştırmada, dil becerileri ve kaygı arasındaki ilişki vurgulanmıştır. Dinleme ve okuma becerilerindeki kaygı, dil yeteneklerini olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle, dil becerilerini geliştirmeye yönelik stratejiler, kaygı seviyelerini azaltabilir. Kaygı, genel davranışları olumsuz etkileyebilir. Ancak bu olumsuz etkiler, kaygının yönetilmesi ve dil becerilerinin geliştirilmesiyle azaltılabilir, bu da bireyin yaşam kalitesini artırabilir.

Dinleme kaygısı, genellikle öğrencilerin zorlayıcı veya daha önce deneyimlemedikleri dinleme durumlarıyla başa çıkmaya çalıştıklarında ortaya çıkar. Dinleyicinin kelimeleri duyamaması, duyduklarını yanlış anlamlandırması veya yanlış çıkarımlar yapması durumunda, dinleme kaygısı daha da artabilir. Dinleme eğitimi sürecinde, öğrenci karmaşık mesajlarla, soyut içerikle, bilinmeyen sözcüklerle ve sesleri anlamakta güçlük çektiğinde, özellikle bu durumlarla ilk kez karşılaştığında, dinlediklerini doğru bir şekilde anlamakta zorlanabilir. Öğrencinin dinleme becerilerini geliştirme sürecinde, bu tür zorluklarla karşılaşması ve bunlarla baş edememesi durumunda dinleme kaygısı gelişebilir. Bu durumda öğrenci, dinleme eylemine karşı çekince ve korku hissedebilir, bu da sonuç olarak olumsuz bir tutuma yol açabilir. Dinleme kaygısı, öğrencinin dinleme becerilerine yönelik özgüven ve isteğini azaltabilir (Joiner, 1986). Bu nedenle, dinleme eğitimi sürecinde öğrencilere, farklı dinleme durumlarına karşı hazırlıklı olma ve anlama becerilerini güçlendirme konusunda destek sağlamak önemlidir. Öğrencilerin bilmedikleri sözcükleri anlamlandırmalarına yardımcı olmak ve soyut içerikleri açıklamak için etkili stratejiler kullanmak, dinleme kaygısını azaltabilir. Aynı zamanda, öğrencilere dinleme pratiği yapma ve çeşitli sesleri tanıma imkânı sunmak, dinleme becerilerini geliştirmeye ve dolayısıyla dinleme kaygısını aşmaya yardımcı olabilir.

Okuma kaygısı, bireyin okuma eylemiyle ilgili özel bir korkuyu ifade eder. Bu, okuma sırasında ortaya çıkan heyecan, tedirginlik ve korku gibi olumsuz tepkileri içerir. Okuma kaygısı, bireyin okuma sürecinde ortaya çıkan olumsuz duygusal tepkilerle ilişkilidir. Kuşdemir ve Katrancı'nın (2016) ifadesiyle, bireyin okuma faaliyetine karşı gösterdiği olumsuz tepkiler, genellikle bu kaygı durumunu yansıtır. Bu durum, okuma sırasında bireyin hissettiği rahatsızlık, endişe ve gerginlikle karakterizedir. Piccolo ve diğerleri (2017) kaygılı okumayı, bireyin okuma yaparken hoş olmayan duygusal tepkiler göstermesi olarak açıklar. Bu tepkiler, okuma sürecinde ortaya çıkan zorluklar, anlama güçlükleri veya güvensizlik duygularıyla ilişkilidir. Bu nedenle, kaygılı okuma, bireyin okuma etkinliği sırasında duygusal olarak rahatsız olma durumunu yansıtabilir. Psikologlar, kaygının öğrenme sürecini olumsuz etkileyen bir duygu olduğunu vurgularlar. Daly ve Miller'ın (1975) ifadesiyle, bu duygu, öğrenme sürecinde engeller oluşturabilir ve öğrencinin başarıya ulaşmasını zorlaştırabilir. Jalongo ve Hirsh (2010) de benzer bir perspektifle, kaygının öğrenmeyi olumsuz yönde etkileyen bir faktör olduğunu

belirtirler. Bu bağlamda, okuma kaygısı öğrenme sürecinde karşılaşılan zorlukları derinleştirebilir, öğrencinin öğrenme motivasyonunu düşürebilir ve genel okuma performansını etkileyebilir. Bu nedenle, öğrencilerin okuma kaygısıyla başa çıkma stratejilerini öğrenmeleri ve bu duyguyu azaltmaya yönelik destek almaları önemlidir. Aynı zamanda, eğitimcilerin öğrencilerin okuma kaygısını anlamaları ve etkili öğretim yöntemleriyle bu kaygıyı azaltmaya yönelik çabalar sarf etmeleri önemlidir.

2. Alanyazın Çalışmaları

Alanyazın incelendiğinde kaygı, okuma kaygısı ve dinleme kaygısı üzerine çok sayıda uluslararası çalışma olduğu görülmüştür. (Adler, Rosenfeld ve Proctor, Akt. Iyere, 2018; Aiping Zhao, Ying Guo, Jaclyn Dynia 2013; Dang V. T. T., Nguyen T., 2023; Elaine K Horwitz, Michael B Horwitz, Joann Cope 1986; Elaine K. Horwitz 2001; Hamada A., Takaki S., 2021; Karakuş, Tayşi, 2019; Keray, Dincel, 2019; Kimura, H., 2017; Li, R., 2022; Polat, M., 2019; Rahimi, Mehrak; Soleymani, Elham 2015; Richard L. Sparks, Leonore Ganschow 2007; Saito Yoshiko, Keiko K. Samimy, 1996; Thomas J. Garza, Horwitz Elaine K. 1999; Yoshiko Saito, Thomas J. Garza, Elaine K. Horwitz 1999; Yuh-show Cheng, Elaine K Horwitz, Diane L Schallert 1999).

Bibliyometrik analiz oldukça yaygın bir araştırma yöntemidir ve dünya genelinde geniş bir yelpazede yapılan bilimsel çalışmalarda gözlemlenen bir çalışma alanıdır. Bu çalışmalar, birçok farklı disiplinde yapılmıştır. (Ateş, 2022; Zan, 2012; Doğan, 2022; O' Connor, 2000; Sani, 1984; Ukşul,2016; Çiftçi ve diğerleri, 2016; Hung, 2012; Tür, 2019; Côrtes ve Rodrigues, 2016; Gökçen ve Arslan, 2019; Arı, Yaşar ve İstanbullu, 2020; Bozdoğan, 2020; Kwak, 2002; Durgut, 2022; Hıdroğlu, 2020; Sönmez, 2020; Teke, 2020).

3. Problem Durumu

Son yıllarda eğitim süreçleri üzerine yapılan araştırmalar, dil becerilerinden özellikle dinleme ve okuma becerileri üzerinde kaygının, öğrenme başarısı üzerinde önemli bir etkisi olduğunu göstermektedir (Akkocaoğlu, 2019; Altan, 2022; Aykut, 2022; Bal, 2018; Çiftçi, 2001; Demirel, 1990; Faulkner-Schneider, 2005; Hung, 2012; Şimşek, 2021; Tunga, 2016). Ancak, alanyazındaki mevcut çalışmaların çeşitli konularda dağılmış olması ve bu konudaki bibliyometrik analizlerin sınırlı olması, alanın genel eğilimleri, öncelikli araştırma konuları ve araştırma eğilimleri hakkında bilgi eksikliği ortaya çıkmıştır.

Dinleme ve okuma kaygısı ile ilgili yapılan çalışmaların bibliyometrik bir analizi, alandaki güncel eğilimleri belirlemek, en çok atıf alan çalışmaları tanımlamak, araştırmacıların ve akademisyenlerin odaklandığı ana konuları anlamak ve gelecekteki araştırmalara yönelik potansiyel açıklıkları ortaya çıkarmak açısından önemli bir boşluğu dolduracaktır. Bu bağlamda, dil öğrenme süreçlerindeki bu kaygıların etkili bir şekilde ele alınması için alanyazındaki mevcut durumun ve eğilimlerin daha kapsamlı bir şekilde anlaşılması gerekmektedir.

Bu çalışma, dinleme ve okuma kaygısı ile ilgili yapılan araştırmaların bibliyometrik bir analizi üzerine odaklanarak, alandaki mevcut bilgi birikimini sistematik bir şekilde ortaya koymayı ve gelecekteki araştırmalara yol göstermeyi amaçlamaktadır.

4. Amaç ve Önem

Akademik çalışmalar incelendiğinde son yıllarda eğitim-öğretim süreçlerinde önemli bir konu olan "dinleme ve okuma kaygısı" alanının bibliyometrik açıdan yeterince incelenmediği görülmektedir.

Ayrıca bu alandaki etkili makaleler, tezler, bildiriler vb. üzerinden detaylı bir incelemeye tabi tutulmamıştır. Bu nedenle, bu çalışmanın amacı Türkiye ve dünya genelinde dinleme ve okuma kaygısı üzerine yapılan Web of Science veri tabanında yer alan çalışmaları bibliyometrik değişkenler açısından incelemektir.

Araştırma belirli bir konu üzerine yapılan bilimsel yayınların konumu, çeşitleri ve miktarı hakkında bilgi sunabilme kapasitesi ile belirginleştirme açısından önemlidir. Bilimsel araştırmanın amacı, topluma fayda sağlayabilecek bilgi eksikliklerini belirlemek ve bu alanlarda yeni bilgi oluşturmaktır. Dilin öğrenilmesi ve öğrencinin gelişiminde kritik bir öneme sahip olması nedeniyle, bu alanda yapılan akademik çalışmaların detaylı bir analizi önem taşımaktadır. Kaygı, bireyin hayatta başarılı olabilmesi için kritik bir süreçtir; son dönemde okuma ve dinleme kaygısı konularındaki belirginleşme dikkat çekmektedir. Dolayısıyla, dinleme ve okuma kaygısına yönelik yapılan bilimsel araştırmaların detaylı bir analizi, bu alandaki açıklıkların belirlenmesinde etkili faktörlerin anlaşılması açısından hayati öneme sahiptir. Kaygı alanındaki araştırmalar son yıllarda önemli bir büyüme göstermiştir ve bu alanda yapılan bilimsel çalışmaların durumu, kaygı ve özellikle de dinleme ve okuma kaygısına dair anlayışımızı derinleştirmede önemli bir rol oynamaktadır. Bu nedenle, bu araştırmanın önemi, dinleme ve okuma kaygısı ile ilgili uluslararası çalışmaların genel durumu hakkında çıkarımlar yapmayı ve bu alanda nasıl ilerleme kaydedildiğini anlamayı amaçlamaktadır.

Araştırmanın bir diğer önemi ise dinleme ve okuma kaygısı alanında yapılan çalışmaların genel özelliklerini ve eğilimlerini belirlemektir. Bu, eğitim uygulamalarını ve politikalarını geliştirme potansiyeli taşıyan değerli bilgiler sağlayabilir. Ayrıca, dinleme ve okuma kaygısı ile ilgili yapılan makale ve bildirilerin analizi, akademisyenlerin ve eğitimcilerin konu ile ilgili doğru bir bakış açısı kazanmalarına yardımcı olabilir. Uluslararası alanda yayınlanmış makale ve bildirilerin analizi, bu alandaki bilgi boşluklarını ve araştırma gereksinimlerini belirlemeye yardımcı olabilir, özellikle kaygı konusuna yönelik mevcut araştırmaların yeterli olup olmadığı ve hangi kavramların daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyduğu hakkında bilgi sahibi olmaya yardımcı olacaktır.

Araştırma problemi çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- Okuma kaygısı ve dinleme kaygısı anahtar kavramları ile taranan yayınların Web of Science (WoS) kategorileri nelerdir?
- Okuma ve dinleme kaygısı anahtar kavramları ile ilgili yayımlanan makalelerin tarandığı indeksler hangileridir?
- Okuma ve dinleme kaygısıyla ilgili akademik yayınların yıllara göre sayısal dağılımı ne şekildedir?
- Okuma ve dinleme kaygısıyla ilgili akademik yayınların türlerine ilişkin dağılım nasıl görünmektedir?
- Okuma ve dinleme kaygısıyla ilgili yayınların yazarlık durumu ne yönde seyretmektedir?
- Okuma ve dinleme kaygısıyla ilgili akademik araştırmalarda etkin olan dergiler hangileridir?
- Okuma ve dinleme kaygısıyla ilgili akademik araştırmalarda aktif olan ülkeler hangileridir?

- Okuma ve dinleme kaygısıyla ilgili akademik yayınların aldığı atıf sayıları nasıldır?
- Okuma ve dinleme kaygısıyla ilgili akademik çalışmalarda en fazla atıf alan yayınlar nelerdir?
- Okuma ve dinleme kaygısıyla ilgili akademik yayınlardaki kaynak türlerinin dağılımı nasıl bir profil çizmektedir?
- Okuma ve dinleme kaygısıyla ilgili akademik yayınların anahtar kelime ağ durumu nasıl bir görünüm sunmaktadır?
- Okuma ve dinleme kaygısıyla ilgili akademik çalışmalarda en üretken yazarlar kimlerdir?

5. Sayıtlar ve Sınırlılıklar

Bibliyometrik analiz çalışmasına dâhil edilen anahtar kelimelerin yeterli olduğu, tarama sonucunda veri tabanından elde edilen verilerin doğru ve çalışmanın amacına uygun oldukları ve belirlenen anahtar kelimeleri içeren çalışmaların konuyu kapsadığı varsayılmıştır.

Bibliyometrik analiz çalışmasına dâhil edilen araştırmalar Web of Science(WoS) veri tabanı araştırmalarında 27 Ekim 2023 tarihine kadar yayımlanmış “dinleme kaygısı ve okuma kaygısı” anahtar kelimeleri ile ilgili çıkan eğitim alanında yazılmış erişime makale ve bildiriler ile sınırlı tutulmuştur. WoS veri tabanındaki araştırmanın sınırlılıkları şunlardır:

1. WoS veri tabanında çevrim içi bir tarama yapılmıştır. Tarama aralığı 27 Ekim 1975-27 Ekim 2023 tarihleri arasında kapsamaktadır.
2. Yapılan bu taramada “reading anxiety” ve “listening anxiety” anahtar kelimeleri hem makale ve bildiri başlıklarında hem de makale ve bildiri içeriğinde taranmıştır.
3. Taranan indeksler SCI-Expanded, SSCI, A&HCI, CPCI-S, CPCI-SSH, BKCI-S, BKCI-SSH ve ESCI olarak belirlenmiştir.

WoS veri tabanındaki tarama sürecinde elde edilen çalışmalar, Eğitim/Eğitim Araştırmaları kapsamında yer alan makale ve bildiriler ile sınırlandırılmıştır.

6. Yöntem

Bu çalışma, betimsel tarama modeli temelinde yapılmıştır. Betimsel desende, ele alınan durumu ayrıntılı bir biçimde tanımlamak ve açıklamak amaçlanır (Çepni, 2011). Bu tür araştırmalar, "Durum nedir? Şu an hangi noktadayız? Hedeflerimiz neler? İleriye dönük hangi adımları atmalıyız?" gibi sorulara, mevcut duruma dayalı olarak yanıtlar arar (Kaptan, 1995: s.59).

Bu çalışmada, "dinleme kaygısı" ve "okuma kaygısı" konulu uluslararası makale ve bildirilerin Web of Science (WoS) veri tabanındaki etkinliği, bibliyometrik göstergeler açısından incelenmiştir. Araştırma bu nedenle betimsel tarama modeli çerçevesinde yapılandırılmıştır. Araştırma kapsamında, veri seti; yayın yılı, en verimli yazarlar, en verimli ülkeler, yayın yapılan dergiler ve bu dergilerin etki faktörleri, yayıncılar, yazarlık durumları, yazarların bağlı oldukları kurumlar, atıf yapılan kaynak türleri, en çok atıf alan makaleler, anahtar kelime analizi ve en sık atıf yapılan yayınlar gibi çeşitli bibliyometrik

göstergeler açısından analiz edilmiştir.

7. Veri Toplama Süreci

Bibliyometrik çalışmaların temelini oluşturan veri tabanları arasında öne çıkan bir bileşen, Web of Science (WoS) veri tabanı ve kapsamıdır. Eğitim araştırmalarının indekslendiği birçok veri tabanı, örneğin Scopus, TR DİZİN ULAKBİM, YÖK Tez Merkezi, ProQuest ve Google Scholar gibi alternatifler bulunmaktadır (Karagöz ve Şeref, 2019b; Thompson, 2018). Ancak, yaygın olarak tercih edilen bibliyometrik veri tabanları arasında WoS öne çıkmaktadır. Zira Web of Science (WoS), akademik araştırmaların izlenmesi ve değerlendirilmesi için yaygın olarak tercih edilen bir bibliyometrik veri tabanıdır. Kapsamlı içeriği sayesinde fen bilimleri, sosyal bilimler, sanat ve beşeri bilimler gibi farklı alanlardan gelen birçok yayını içerir. WoS, içerdiği yayınları seçerken kalite kontrolü uygular, bu da genellikle akademik itibara sahip ve kaliteli çalışmaları içerdiği anlamına gelir. Ayrıca, atıf indeksleme özelliği sayesinde bir makalenin diğer yayınlar tarafından ne sıklıkla alıntılandığını gösterir. Bu atıf verileri, bir çalışmanın etkisini ve önemini belirlemede önemli bir ölçüttür. WoS ayrıca araştırmacılara kullanıcı dostu araçlar sunar, bu da yayın verilerini çeşitli biçimlerde analiz etmelerini sağlar. Genişletilmiş işlevselliği sayesinde, farklı disiplinlerden gelen araştırmacıların ihtiyaçlarını karşılamak için çeşitli veri tabanlarını bir araya getiren bir platformdur. Tüm bu özelliklerinden dolayı, Web of Science (WoS) genellikle akademik dünyada yaygın olarak tercih edilen bir bibliyometrik veri tabanı olarak kabul edilir.

Bu bağlamda yapılan araştırmada, bibliyometrik verilerin toplanması için Clarivate Analytics tarafından üretilen Web of Science veri tabanı kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında WoS veri tabanındaki “Dinleme kaygısı ve okuma kaygısı” ile ilgili makale ve bildirimler veri dosyası hâlinde VosViewer (Version 1.6.9) yazılımı kullanılarak çözümlenmiştir. Web of Science, dünya genelinde bilimsel atıf arama ve analitik bilgi platformlarından biri olarak kabul edilmektedir. Veri tabanı, araştırmacılara farklı disiplinlere ait geniş kapsamlı bir veri içeriği sunmaktadır, bu da araştırmacılara çeşitli konularda kapsamlı bir bakış açısı kazandırmaktadır (Li, Rollins ve Yan, 2018)

8. Bulgular

Yapılan tarama sonucunda elde edilen 10.000’in üzerinde çalışmadan desenlenen 279 çalışmanın yayın türlerinin WoS kategorileri incelenmiş ve Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Tüm kategorilerde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı ile ilgili çıkan yayın türlerinin WoS kategorileri (tüm çalışmalar ilk 20 kategori)

WoS Kategorileri	f	%
Eğitim/Eğitim Araştırmaları	93	51.913
Dilbilim	59	32.240
Psikoloji Multidisipliner	20	10.929
Dil Dilbilim	18	9.536
Psikoloji Eğitimi	14	7.650
Özel Eğitim	6	3.279
Psikiyatri	6	3.279
Psikoloji Deneysel	6	3.279
Sosyal Bilimler Disiplinlerarası	4	2.186

Bilgisayar Bilimi Bilgi Sistemleri	4	1.639
Yeşil Sürdürülebilir Bilim Teknolojisi	4	1.639
Bilgi Bilimi Kütüphane Bilimi	3	1.639
Psikoloji Gelişimsel	3	1.639
Rehabilitasyon	3	1.639
İletişim	2	1.093
Bilgisayar Bilimleri Disiplinlerarası Uygulamalar	2	1.093
Bilgisayar Bilimi Teorisi Yöntemleri	2	1.093
Çevre Çalışmaları	2	1.093
Sinir bilimleri	2	1.093
Antropoloji	1	0.546
Diğer	25	13,65
Toplam	279	% 100

Tabloda görüldüğü üzere dinleme kaygısı ve okuma kaygısı ile ilgili çeşitli yayın türlerinde toplam 279 çalışma tespit edilmiştir. 44 farklı başlıkta ortaya çıkan bu çalışmalarda en çok kullanılan kategori (f=93) çalışma ile “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisi olmuştur. Bu kategoriyi sırasıyla (f=59) çalışmayla “Dilbilim”,(f=20) çalışmayla “Multidisipliner Psikoloji”, (f=18) çalışmayla “Dil/dil bilimi”, (f=14) çalışmayla “Psikoloji Eğitimi”, altışar çalışmayla “Özel Eğitim”, “Psikiyatri”, “Deneysel Psikoloji” takip etmiştir. “Sosyal Bilimler Disiplinlerarası”, “Bilgisayar Bilimi Bilgi Sistemleri”, “Yeşil Sürdürülebilir Bilim Teknolojisi” kategorilerinde ise (f=4) çalışma bulunmaktadır.

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı ile ilgili yayın türleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı ile ilgili yayın türleri

Yayın Türü	f	%
Makale	81	81.048
Bildiri	12	11.900
Erken Erişim	4	4.030
Kitap Bölümleri	2	2.015
Geri Çekilmiş Yayın	1	1.007
Toplam	100	% 100

Tablo 2 incelendiğinde “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde Dinleme ve Okuma kaygısı alanıyla ilgili en sık yapılan yayın türünün (f=81) çalışma ile makale olduğu tespit edilmiştir. Bunu (f=12) yayın türü ile bildirilerin takip ettiği görülmüştür.

Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı araştırma konusu ile ilgili makale ve bildirilerin konu başlıklarına göre dağılımı Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3. “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı ile araştırma konusu ile ilgili makale ve bildirilerin konu başlıklarına göre dağılımı

Konu başlıklarına göre dağılım	f	%
Okuma Kaygısı (reading anxiety)	46	49,46
Dinleme Kaygısı (listening anxiety)	24	25,80
Okuma ve Dinleme Kaygısı (reading and listening anxiety)	23	24,73
Toplam	93	% 100

Tablo 3 incelendiğinde “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme ve okuma kaygısı alanlarındaki makale ve bildirilerin (f=46)sının “Okuma kaygısı (reading anxiety)”, (f=24)ünün “Dinleme kaygısı(listening anxiety)”, (f=23)ünün ise “Okuma kaygısı ve dinleme kaygısı (reading anxiety and listening anxiety)” konularında yayımlandığı görülmektedir.

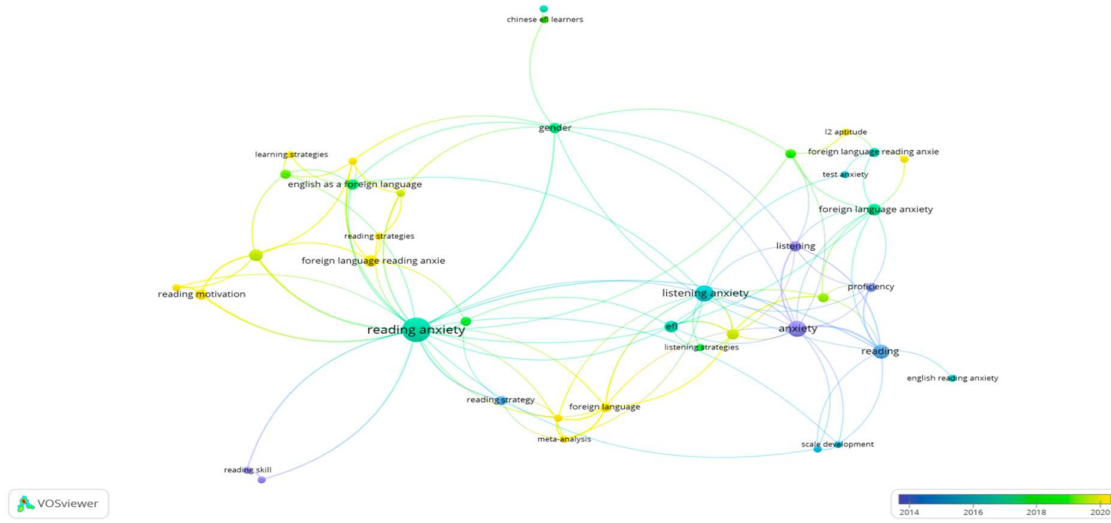
“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı araştırma alanı ile ilgili yayımlanan makale ve bildirilerin yıllara göre sayısal dağılımı incelenmiş ve Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4. “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı çalışma alanı ile ilgili yayımlanan makale ve bildirilerin yıllara göre sayısal dağılımı

Yayın yılı	f	%
2021	13	13,98
2019	11	11,38
2018	9	9,68
2022	9	9,68
2016	7	7,53
2017	7	7,53
2023	7	7,53
2012	5	5,38
2013	5	5,38
2009	4	4,30
2020	4	4,30
2014	3	3,23
2015	2	2,15
1999	1	1,08
2000	1	1,08
2004	1	1,08
2005	1	1,08
2006	1	1,08
2008	1	1,08
2011	1	1,08
Toplam	93	% 100

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme ve okuma kaygısı alanlarında yayımlanan makale ve bildirilerin yıllara göre sayısal dağılımı incelendiğinde, en fazla makale ve bildirinin 2021 yılında yayımlandığı (f=13), bunu sırasıyla 2019 (f=11), 2018 ve 2022 (f=9) ve 2016, 2017, 2023 (f=7) yıllarının takip ettiği görülmüştür. Yayımlanan makale ve bildirilerin yaklaşık % 70’inin (f=63) son sekiz yılda yayımlandığı gözlenmektedir.

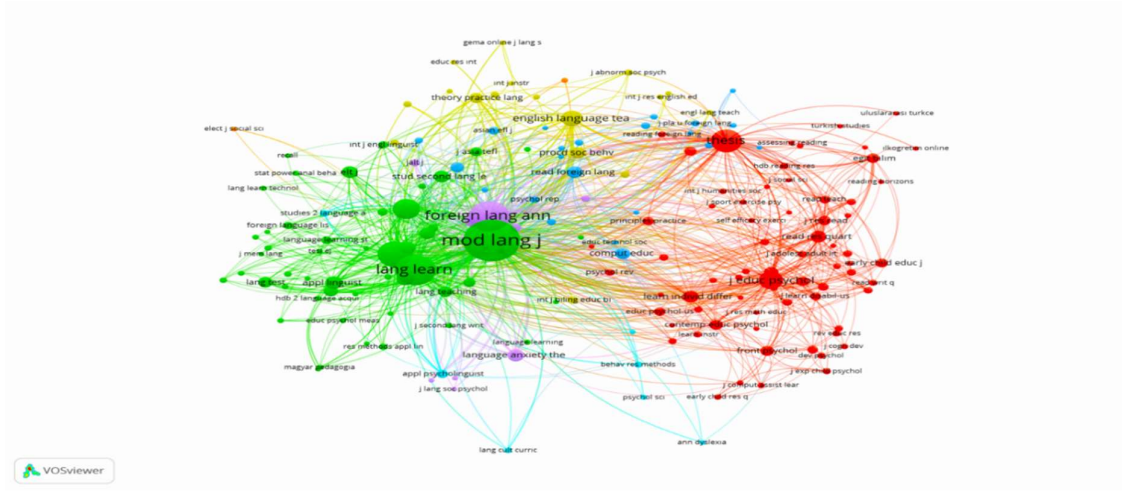
“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı çalışma alanı ile ilgili yayımlanan makale ve bildirilerin anahtar kelimelerinin yıllara göre ağ haritası Şekil 1’de gösterilmiştir.

Şekil 1. “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı çalışma konusu ile ilgili yayınlanan makale ve bildirilerin anahtar kelimelerinin yıllara göre dağılımı

Şekil 1 incelendiğinde Eğitim/Eğitim Araştırmaları kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik (f=264) anahtar kelime tespit edilmiştir. (f=en az 2) ve üzeri kullanılan anahtar kelime sayısının (f=40) olduğu görülmüştür. Bu anahtar kelimelerin içerisinde en çok kullanılan anahtar kelimenin “reading anxiety (okuma kaygısı)” (f=23) olduğu gözlenmiştir. Bunu (f=10) kullanım ile “anxiety (kaygı)” ve listening anxiety (dinleme kaygısı)” takip etmektedir. Sonrasında sırasıyla “reading (f=8) (okuma)”, “foreign language reading anxiety (yabancı dilde okuma kaygısı) (f=5)”, “reading comprehension (okuduğunu anlama)(f=5)”, “foreign language anxiety (yabancı dil kaygısı)(f=5)” ve “English as a foreign language (yabancı dil olarak İngilizce)(f=5)” takip etmektedir. Şekil 6’nın yıllara göre dağılım incelendiğinde bu alandaki çalışmaların özellikle 2010’lu yıllardan sonra yoğunlaştığı gözlenmektedir. Bu alanda çıkan (toplam f=93) makale ve bildirinin 83’ü 2010 ve sonrası yıllarda yazılmıştır. 2000-2010 yılları arasında ise toplam (f=11) yayın bulunmaktadır. 2000 yılı öncesinde çıkan yayın sayısı ise sadece (f=1)dir.

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik yayın yapılan dergiler Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2. “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik ortak atf kaynak türü ağ haritası

Harita incelendiğinde Eğitim/Eğitim Araştırmaları kategorisinde yer alan dinleme kaygısı ve Okuma kaygısına yönelik (toplam $f=93$) çalışmada ($f=1828$) farklı kaynağa atf yapıldığı görülmektedir. ($f=$ en az 5) atf yapılan kaynak türü incelendiğinde ($f=182$) kaynak ortaya çıkmış ve yukarıdaki haritada bu 182 kaynağın ilişki durumu gösterilmeye çalışılmıştır. Haritaya göre beş farklı yayın etrafında bir ilişki bağı gözlenmiştir. Bu bağlar incelendiğinde en çok atf yapılan yayıncının ($f=370$) atıfla “Modern Language Journal” dergisi olduğu gözlemlenmiştir. Bu yayıncıyı ($f=196$) atıfla “Foreign Language Annal” dergisi takip etmektedir. ($f=192$) atıfla “Language Learn” dergisi üçüncü Sırada, ($f=139$) atıfla “System” dergisi dördüncü sıradadır. En çok atf yapılan yayınların ilk dördü dergidir. Beşinci sırada ise çeşitli tezler yer almaktadır.

Tablo 5. “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı çalışma konusu ile ilgili yayın yapılan dergiler

Yayın Yapılan Dergiler	f	%
System	8	8,602
Eğitim ve Bilim (Education and Science)	6	6,452
Foreign Language Annals	5	5,376
Modern Language Journal	5	5,376
Advances In Education Research	3	3,226
Asia Pacific Education Researcher	3	3,226
Asian Pacific Journal Of Second and Foreign Language Education	3	3,226
Education and Education Management		
Reading And Writing	3	3,226
Early Childhood Education Journal	3	3,226
Education Research International	2	2,151
Edute 2009 Proceedings Of The 5th Wseas Iasme International Conference On Educational Technologies	2	2,151
Ijole International Journal Of Language Education	2	2,151
Innovation In Language Learning And Teaching	2	2,151
Issues In Educational Research	2	2,151
Journal Of Asia Tefl	2	2,151
Modern Journal Of Language Teaching Methods	2	2,151

Procedia Social And Behavioral Sciences	2	2,151
Reading Writing Quarterly	2	2,151
Recent Advances In Computer Engineering	2	2,151
Tesol Quarterly	2	2,151
Diğer	2	2,151
	30	32,265
Toplam	93	% 100

Tablo 5 incelendiğinde dinleme ve okuma kaygısı üzerine iki ve üzeri makale yayımlayan dergi sayısının 22 olduğu tespit edilmiştir. Bu dergilerden en etkin olanının (f=8) makale ile ‘System’ dergisi olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla (f=6) makaleyle ‘Eğitim ve Bilim’, (f=5) makaleyle ‘Foreign Language Annals’ ve ‘Modern Language Journal’, üçer makaleyle ‘Asia Pacific Education Researcher, Asian Pacific Journal of Second and Foreign Language Education, Education and Education Management, Reading and Writing’ ve dergileri takip etmektedir.

Tablo 6 “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik yayın yapılan ülkeler

Yayın Yapan Ülkeler	f	%
Çin Halk Cumhuriyeti	21	22.581
Amerika Birleşik Devletleri	17	18.280
Türkiye	17	18.280
İran	10	10.753
Tayvan	7	7.527
Suudi Arabistan	5	5.376
Endonezya	3	3.226
Güney Kore	3	3.226
Belçika	2	2.151
Mısır	2	2.151
İngiltere	2	2.151
Japonya	2	2.151
Tayland	2	2.151
Avustralya	1	1.075
Brezilya	1	1.075
Kanada	1	1.075
Çekya	1	1.075
Ekvador	1	1.075
Finlandiya	1	1.075
Yunanistan	1	1.075
Macaristan	1	1.075
Hindistan	1	1.075
Irak	1	1.075
Lübnan	1	1.075
Malezya	1	1.075
Norveç	1	1.075
Pakistan	1	1.075
Peru	1	1.075
Rusya	1	1.075

İsviçre	1	1.075
Birleşik Arap Emirlikleri	1	1.075
Venezuela	1	1.075
Toplam	93	% 100

Tablo 6 incelendiğinde “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme ve okuma Kaygısı ile ilgili yayınlanan makaleler kapsamında en etkin olan ülkenin (f=21) makale ile “Çin Halk Cumhuriyeti” olduğu tespit edilmiştir. Çin Halk Cumhuriyeti’nin bu alanda yayımlanan makalelerin yaklaşık % 23’üne kaynak ülke olduğu belirlenmiştir. Dinleme ve Okuma Kaygısı ile ilgili yayımlanan makaleler kapsamında en etkin ikinci ülkelerin “Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri” (f=17) olduğu tespit edilmiştir. Bu ülkeleri (f=10) makale ile İran takip etmektedir.

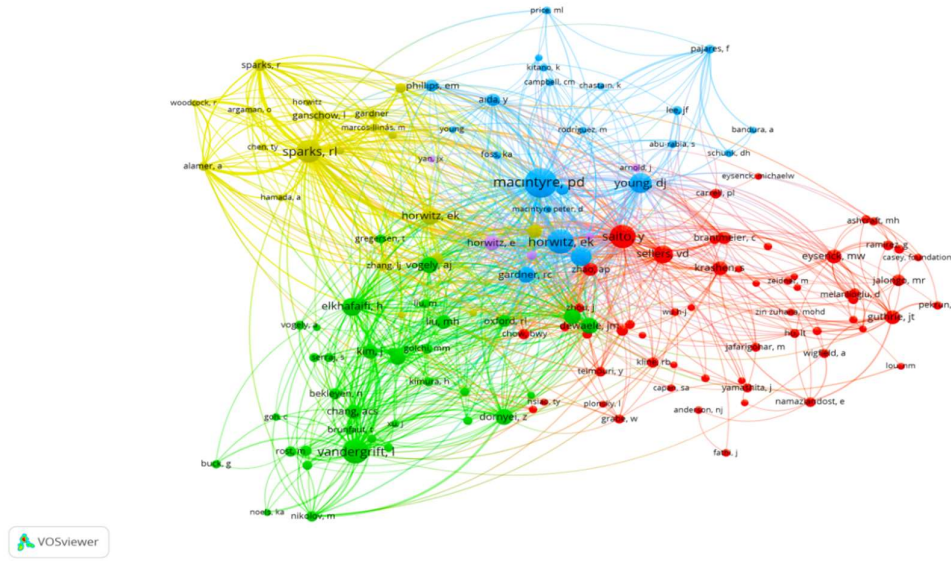
“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı araştırma alanı ile ilgili yayın yapılan yazarlar (f= en az 2) Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı araştırma alanı ile ilgili yayın yapan yazarlar (f= en az 2)

Yazar	f	%
Liu, Meihua	3	3.226
Namaziandost, Ehsan	3	3.226
Sparks, Richard L.	3	3.226
Yasemin, Baki	2	2.151
Chow, Bonnie Wing-Yin	2	2.151
Depaepe, Fien	2	2.151
Guo, Ying	2	2.151
Li, Rui	2	2.151
Luebbbers, Julie	2	2.151
Deniz, Melanhoğlu	2	2.151
Patton, Jon	2	2.151
Reynvoet, Bert	2	2.151
Takaki, Shuichi.	2	2.151
Vanbecelaere, Stefanie	2	2.151
Zhang, Xiang	2	2.151
Diğer	60	64.520
Toplam	93	% 100

Tablo 7 incelendiğinde WoS veri tabanında indekslenen dergilerde (f= en az 2) yayın yapan toplam 15 yazar adı tespit edilmiştir. Bu kapsamda en etkin yazarların sırasıyla “Liu Meihua” (f=3), “Namaziandost Ehsan” (f=3), “Sparks Richard L.” (f=3) yayınladığı görülmüştür. Diğer on iki yazarın da dinleme ve okuma kaygısı ile ilgili (f=2) uluslararası makale yazdığı görülmüştür. Bu alanda Yasemin Baki ve Deniz Melanhoğlu en etkin Türk yazarlar arasındadır.

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı çalışma kapsamı ile ilgili ortak yazar atıf ağ haritası Şekil 3’te verilmiştir.

Şekil 3. “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı çalışma kapsamı ile ilgili ortak yazar atıf ağ haritası

Harita incelendiğinde Eğitim/Eğitim Araştırmaları kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı ile ilgili toplam ortak atıf yapılan yazar sayısının (toplam $f=2541$) olduğu görülmüştür. ($f=$ en az 5) ortak atıf yapılan yazar sayısı ise ($f=142$) dir. Bu 142 yazarın bağlantı durumu haritada gösterilmektedir. Haritaya göre yazarlar arasında ortak atıf yönünden 4 ana kümeleme ve ilişki bağı gözlenmiştir. ($f=$ en az 5) ortak atıf yapılan yazarlar arasında en çok atıf alan yazar ($f=91$) atıfla “Macintyre Peter D.”dir. ($f=90$) atıfla “Horwitz Elanie Kolker” takip etmektedir. Özellikle bu iki yazar bu alanda en çok atıf alan ve bağ haritasında merkezde yer alan isimlerdir. Bu iki araştırmacıyı ($f=58$) atıfla “Vandergrift Larry”, ($f=57$) atıfla “Saito Yoshiki”, ($f=54$) atıfla “Sparks Richard L.”, ($f=41$) atıfla “Young Dolly Jesusita” takip etmektedir. ($f=$ en az 20) atıf alan 18 farklı yazar bulunmaktadır.

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik en çok atıf alan ilk 10 makale Tablo 8’de verilmiştir.

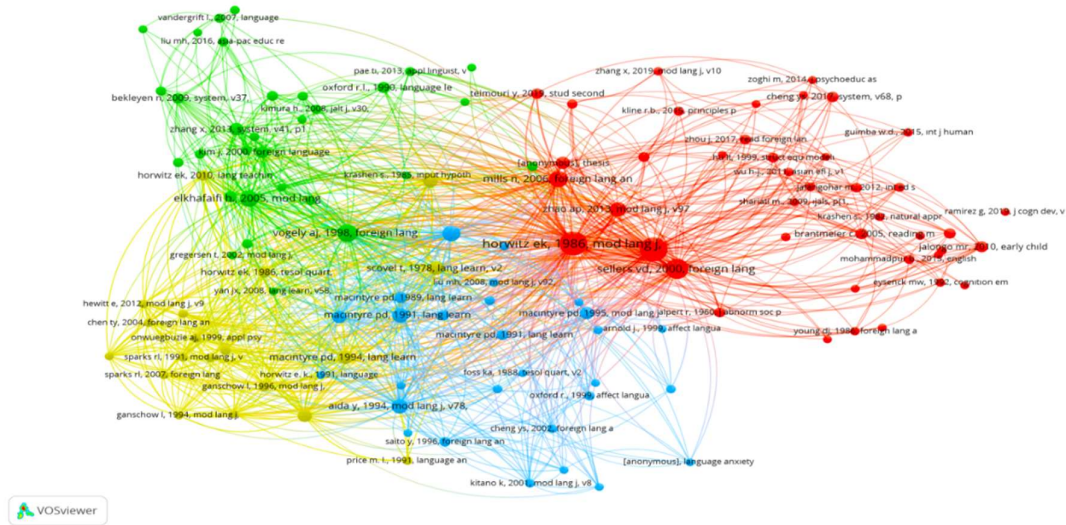
Tablo 8. “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik en çok atıf alan ilk 10 makale ve bildiri

Makale Başlığı	Yazar adı	Yayın yılı	Top. Atıf Sayısı	Atıf Sayısı/Yıl
Foreign language reading anxiety	Saito, Y; Horwitz, EK; Garza, TJ	1999	262	10,48
A reevaluation of the role of anxiety: Self-efficacy, anxiety, and their relation to reading and listening proficiency	Mills, Nicole; Pajares, Frank; Herron, Carol	2006	175	9,72
Anxiety and reading comprehension in Spanish as a foreign language	Sellers, VD	2000	132	5,5
Foreign Language Anxiety and Foreign Language Performance: A Meta-Analysis	Zhang, Xian	2019	93	18,6
Foreign language reading anxiety: Chinese as a	Zhao, Aiping; Dynia,	2013	64	5,82

foreign language in the United States	Jaclyn; Guo, Ying			
The Role of Task and Listener Characteristics in Second Language Listening	Brunfaut, Tineke; Revesz, Andrea	2015	63	7
Foreign language listening anxiety and listening performance: Conceptualizations and causal relationships	Zhang, Xian	2013	59	5,36
Helping teachers become better English students: Causes, effects, and coping strategies for foreign language listening anxiety	Bekleyen, Nilüfer	2009	56	3,73
Second Language Anxiety and Distance Language Learning	Pichette, Francois	2009	51	3,4
Development and preliminary validation of four brief measures of L2 language-skill-specific anxiety	Cheng, Yuh-show	2017	50	7,14

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı çalışma alanı ile ilgili en çok atıf alan ilk 10 makale incelendiğinde, (f=262) atıf ile en çok atıf alan yayın Saito Yoshiko, Horwitz Elaine K, Garza Thomas J. tarafından kaleme alınan “Foreign language reading anxiety” makalesinin olduğu görülmüştür. Bunu (f=175) atıfla Mills Nicole, Pajares Frank ve Herron Carol tarafından hazırlanan “A reevaluation of the role of anxiety: Self-efficacy, anxiety, and their relation to reading and listening proficiency” başlıklı makalenin takip ettiği tespit edilmiştir. (f=132) atıf ile üçüncü sırada Sellers Vanisa D. tarafından kaleme alınan “Anxiety and reading comprehension in Spanish as a foreign language” makale yer almıştır. Diğer yayınlar ise (f=100)den az atıf almıştır. Türkiye’den ise Duygu Gök, Bahadır Bozoğlan, Hilal Bozoğlan (2023), Mehmet Gönen(2009), Nilüfer Bekleyen (2009), Seyit Ahmet Çapan ve Mehmet Karaca (2013) ve son olarak Yasemin Baki (2017) ilk 50 atıf alan araştırmacılar arasında yer almaktadır.

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı çalışma konusu ile ilgili yayınlanan makale ve bildirilerde en çok atıf yapılan ortak yayınlar incelenmiş ve Şekil 4’te sunulmuştur.

Şekil 4. “Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı çalışma alanı ile ilgili yayınlanan makale ve bildirilerde en çok atıf yapılan ortak yayınlar

Yukarıdaki şekilde Eğitim/Eğitim Araştırmaları kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı ile ilgili yazılan 93 eserde yer alan yayın atıfları ilişkisi gösterilmektedir. Şekildeki haritaya göre bu alandaki toplam atıf sayısı (toplam f=3669)dur. (f=En az 5) ortak atıf yapılan yayın sayısı ise (f=120)dir. Bu yayınların 4 farklı renkle oluşturduğu kümelenmeyi ve ilişkiyi gözlemlenmektedir.

Alan çalışmacıları (f=49) atıfla en çok Saito Yoshiko, Y; Horwitz Elaine K, Garza Thomas J. tarafından yazılmış ‘Foreign language reading anxiety’ adlı makaleden ve Horwitz Elaine K. tarafından yazılmış ‘Foreign Language Classroom Anxiety’ makalesinden atıf yapmıştır. Bu iki makale de Modern Language Journal adlı dergide yayımlanmıştır. (f=34) atıfla Sellers Vanisa D.ye ait ‘Anxiety and reading comprehension in Spanish as a foreign language’ adlı makale ise ‘Foreign Language Annals’ dergisinde yayımlanmıştır.

9.Sonuç

Yapılan tarama sonucunda ortaya çıkan 183 çalışmanın WoS kategorileri incelenmiştir. Eğitim/Eğitim Araştırmaları kategorisinde 93 çalışmaya ulaşılmış ve bu çalışmalara toplamda 1.007 atıfta bulunulmuştur. Ayrıca, bu alanda en fazla makale türünde yayın üretildiği görülmüştür.

Dinleme kaygısı ve okuma kaygısıyla ilgili 44 farklı başlıkta çalışmalar bulunmuş, en çok kullanılan kategori "Eğitim/Eğitim Araştırmaları" olmuştur. Bu kategoriye sırasıyla "Dilbilim" ve "Multidisipliner Psikoloji" takip etmiştir.

"Eğitim/Eğitim Araştırmaları" kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik makale ve bildirilerin en çok İngilizce yayınlandığı tespit edilmiştir. Ayrıca, konu başlıklarına göre en çok "Okuma kaygısı" (46 kayıt) daha sonra ise "Dinleme kaygısı" (24 kayıt) olduğu belirlenmiştir.

"Eğitim/Eğitim Araştırmaları" kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik yayınlanan makale ve bildiriler en çok 2021 yılında yayımlanmıştır.

"Eğitim/Eğitim Araştırmaları" kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik 264 anahtar kelime tespit edilmiş. En az 2 ve üzeri kullanılan 40 anahtar kelime olduğu bulunmuştur.

"Eğitim/Eğitim Araştırmaları" kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik çalışmada 1828 farklı kaynağa atıf yapıldığı görülmüştür. Atıf yapılan kaynak türü incelendiğinde 5 farklı yayın etrafında bir ilişki bağı gözlenmiştir. Bu bağlar incelendiğinde en çok atıf yapılan yayın organı 370 atıfla "Modern Language Journal" dergisi olduğu gözlemlenmiştir. Bu yayıncıyı 196 atıfla "Foreign Language Annals" dergisi takip etmektedir. 192 atıfla "Language Learn" dergisi 3. Sırada, 139 atıfla "System" dergisi 4. sıradadır.

Dinleme ve Okuma Kaygısı üzerine 2 ve üzeri makale yayınlayan dergi sayısının 22 olduğu tespit edilmiştir. Bu dergilerden en etkin olanının 8 makale ile "System" dergisi olduğu görülmüştür.

"Eğitim/Eğitim Araştırmaları" kategorisinde Dinleme ve Okuma Kaygısı ile ilgili yayınlanan makaleler kapsamında Çin'in alanda en çok yayın yapan ülke olduğu belirlenmiştir.

Dinleme ve Okuma Kaygısı ile ilgili yayınlanan makaleler kapsamında en etkin yayın evlerinin "Springer Nature", "Wiley" ve "Elsevier" olduğu belirlenmiştir.

WoS veri tabanında indekslenen dergilerde “Liu Meihua”, “Namaziandost Ehsan” ve “Sparks Richard L.” en etkin yazarlar olarak tespit edilmiştir.

Dinleme kaygısı ve okuma kaygısı ile ilgili toplam ortak atıf yapılan yazar sayısının 2541 olduğu görülmüştür. En az 5 ortak atıf yapılan yazar sayısı 142’dir. En çok “Macintyre Peter D.” ve “Horwitz Elaine K.”e atıf yapılmıştır.

Dinleme ve Okuma Kaygısı ile ilgili “Islamic Azad University” ve “University System of Ohio”nin yayınlanan makaleler kapsamında en etkin kurumlar olduğu tespit edilmiştir.

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve Okuma kaygısına yönelik Saito Yoshiko, Horwitz Elaine K, Garza Thomas J. tarafından kaleme alınan “Foreign language reading anxiety”, Saito Yoshiko, Horwitz Elaine K, Garza Thomas J. tarafından kaleme alınan “Foreign language reading anxiety” ve Mills Nicole, Pajares Frank ve Herron Carol tarafından hazırlanan “A reevaluation of the role of anxiety: Self-efficacy, anxiety, and their relation to reading and listening proficiency” konulu makalelerin en çok atıf alan makaleler olduğu belirlenmiştir.

10. Tartışma

Bu çalışmanın kapsamında, 27 Ekim 1975 ile 27 Ekim 2023 tarihleri arasında Web of Science (WoS) veri tabanında kayıtlı olan "reading anxiety" ve "listening anxiety" anahtar kelimeleri üzerinden gerçekleştirilen tarama sonuçları ele alınmıştır. Bu kapsamda kavramsal olarak araştırılan 10.000’in üzerinde çalışma taranmış, ilgili başlıklar altında detaylı bir şekilde incelenmiş, yorumlanmış ve karşılaştırılmıştır. Bu analiz, söz konusu anahtar kelimelerle ilişkilendirilmiş araştırmaların geniş bir perspektiften ele alınarak, mevcut alanyazındaki gelişmelere katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Belirtilen ölçütler doğrultusunda yapılan kapsamlı tarama sonucunda, bu anahtar kelimelerin bilimsel çalışmaların başlıklarında yer aldığı toplamda 183 araştırma tespit edilmiştir. Bu araştırmaların önemli bir kısmının, yani 93’ü (% 50.82), "Eğitim/Eğitim Araştırmaları" ve ikinci olarak da 40’ı (%27,21) ise “Dilbilim” kategorilerine ait olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu durum, dinleme ve okuma kaygısı ile ilgili çalışmaların büyük bir bölümünün eğitim ve eğitim araştırmalarına, dil bilimi ve gelişimi alanlarına dönük olduğunu göstermektedir.

Tüm kategorilerde yayın türleri detaylı bir şekilde incelendiğinde, (f=153) kayıt ile makalelerin bu kategoride önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Bu sayı Eğitim/Eğitim Araştırmaları kategorisine göre incelendiğinde ise 93 çalışmanın 81’inin makale olduğu görülmüştür. Bu sayı oransal olarak değerlendirildiğinde tüm çalışmaların % 87’sine karşılık gelmektedir. Alanyazına yön veren makaleler, çalışma disipliniyi şekillendiren temel metinlerdendir. Bu yönüyle alan araştırmacıları için kılavuz özelliği taşımaktadır.

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısı alanlarındaki makale ve bildirilerin 46’sının “Okuma kaygısı(reading anxiety)”, 24’ünün “Dinleme kaygısı(listening anxiety)”, 23’ünün ise “Okuma kaygısı ve dinleme kaygısı (reading anxiety and listening anxiety)” konularında yayımlandığı görülmektedir. Okuma alanındaki anahtar kelimeler, disiplinin merkezini oluşturan "okuma" ve "okuma anlama" üzerine odaklanmıştır (Karagöz ve Şeref, 2019). Bu anahtar kelimeler, okuma araştırmalarının temelini oluşturan kavramlar olarak bilim dünyasında önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle eğitim alanında, okuma ve dinleme becerileri temel eğitim gereklilikleri arasında yer almaktadır (Yaşar ve Guvey-Aktay, 2011).

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik makale ve bildirilerin yayın yılı incelendiğinde en çok 2021 yılında yayın yapıldığı (% 13,98) görölmüştür. Yayımlanan makale ve bildirilerin ise yaklaşık % 70’inin (f=63) son sekiz yılda yayımlandığı görölmektedir. Ayrıca bu alandaki çalışmaların 1999 yılından itibaren ortaya çıkmaya başladığı görölmüştür. 2000’li yıllarda az da olsa çalışma yapılmış ve alanyazına katkı sağlamaya çalışılmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak özellikle 2010’lu yıllardan itibaren dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik çalışmalara ilginin arttığı söylenebilir. Türkiye’de çalışma yapan akademisyenlerin ve özellikle de eğitim üzerine araştırma yapan akademisyenlerin öğrenci başarısında ve kişilik gelişiminde dinleme ve okuma kaygısının etkilerini izlediği ve bu alanda çalışmalar takip ettiği ifade edilebilir.

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisinde dinleme kaygısı ve okuma kaygısına araştırma konusu ile ilgili anahtar kelimeler incelendiğinde (toplam f=264) anahtar kelime bulunmuştur. En sık kullanılan anahtar kelime “reading anxiety (okuma kaygısı)” (f=23) olarak belirlenmiştir. “anxiety(kaygı) ve listening anxiety (dinleme kaygısı)” anahtar kelimeleri (f=10) ikinci sırada yer almıştır. Anahtar kelimeler ilişki haritası incelendiğinde bu anahtar kelimeler arasında güçlü bağlar olduğu gözlenmiştir. Özellikle, bu alandaki çalışmalara yönelik küresel bir bakış açısıyla, Çin Halk Cumhuriyeti’nin öncü bir rol oynadığı görölmüştür. Yapılan araştırmaya göre, Çin Halk Cumhuriyeti, dinleme ve okuma kaygısı alanındaki araştırmalar açısından önemli bir etki ve atıf merkezi konumundadır. Ardından, Amerika Birleşik Devletleri ve Türkiye’nin geldiği tespit edilmiştir. Bu durum, ölkemizde dinleme ve okuma kaygısına yönelik araştırma yapmayı düşünen akademisyenlerin, Çin Halk Cumhuriyeti ve Amerika Birleşik Devletleri’ndeki akademik kurumları ve araştırmacıları yakından takip etmelerinin önemini ortaya koymaktadır.

“Eğitim/Eğitim Araştırmaları” kategorisindeki dinleme kaygısı ve okuma kaygısı üzerine yapılan çalışmaların incelenmesi, bu alanda önemli bir bilimsel etkileşim ve atıf ağı oluşturduğunu göstermektedir. Belirlenen (toplam f=93) yayına toplamda (f=1828) atıf yapılmış olması, bu konudaki alanyazının geniş bir yelpazede değerlendirildiğini ve akademik dünyada ilgi gördüğünü göstermektedir. Özellikle, 5 ve üzeri atıf alan 182 kaynak, bu alandaki anahtar çalışmaları temsil etmekte ve aralarında bir bağlantı ağı kurulmuş olduğunu ortaya koymaktadır. En çok atıf yapılan yayıncılar incelendiğinde, "Modern Language Journal"ın öne çıkması, bu derginin bu alandaki önemini vurgulamaktadır. Ardından, "Foreign Language Annal", "Language Learn" ve "System" dergileri gelmektedir. Bu dergilerin yüksek atıf alması, alanın önde gelen bilimsel platformları olduğunu ve bu dergilerde yayımlanan çalışmaların geniş bir kitle tarafından referans alındığı göstermektedir. Yayıncılar açısından incelendiğinde, "Springer Nature"ın en yüksek oranda atıf aldığı görölmektedir. Bu yayıncıyı "Wiley" ve "Elsevier" takip etmektedir. Türkiye’den ise "Turkish Education Assoc" önemli bir yayıncı olarak öne çıkmaktadır. Kayadibi (2022) çalışmasında bu yayıncılardan “Taylor & Francis”in dinleme ile ilgili en çok yayına sahip olduğunu ancak yine de çalışmaya paralel olarak alanda en çok yayın yapan yayıncıların “Wiley”, “Elsevier” ve “Springer Nature” olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, "Anı Yayıncılık", "Çukurova Üniversitesi", "Eskişehir Osmangazi Üniversitesi" ve "Hacettepe Üniversitesi" gibi Türk yayıncıları da bu alanda önemli bir rol oynamaktadır.

Bibliyografik araştırmalar sonucunda en çok yayın yapan yazarların “Liu Meihua”, “Namaziandost Ehsan” ve “Sparks Richard L.” oldukları belirlenmiştir. Türkiye’den ise en etkin yazarların Yasemin Baki ve Deniz Melanhoğlu olduğu belirlenmiştir.

Dinleme kaygısı ve okuma kaygısına yönelik ortak yazar atıfları incelendiğinde, ortak atıf yapılan yazar sayısının 2541 olduğu belirlenmiştir. 142 yazar ise en az 5 ortak atıf almıştır. Bu yazarlar arasında ortak

atıf yönünden 4 ana kümelenme ve ilişki bağı belirlenmiştir. En az 5 ve üzeri ortak atıf yapılan yazarlar arasında en çok atıf alan yazar (f=91) atıfla “Macintyre Peter D.”dir. (f=90) atıfla “Horwitz Elaine K.” takip etmektedir. Özellikle bu iki yazar bu alanda en çok atıf alan ve bağ haritasında merkezde yer alan isimlerdir. Alanda en çok yayın yapan kurumlar sıralamasında ise “Islamic Azad University”, “University System of Ohio”, “Anadolu Üniversitesi”, “Kırıkkale Üniversitesi”, “Mount St Joseph Üniversitesi” ve “Tsinghua Üniversitesi”dir. En az iki yayın yapan kurumlar arasında toplam 3 Türk üniversitesi olmasında karşın bu üniversitelerin yayın sayıları oldukça azdır. Bu durum, alanda Islamic Azad University’nin öncü olduğunu Türkiye’de yer alan üniversitelerin ise bu alanda yavaş yavaş gelişmekte olduğunu göstermektedir.

Son olarak dinleme kaygısı ve okuma kaygısı çalışma alanı ile ilgili en çok atıf alan ilk 50 makale incelendiğinde, 262 atıf ile en çok atıf alan yayın Saito, Horwitz Elaine K. ve Garza Thomas J. tarafından kaleme alınan “Foreign language reading anxiety(yabancı dilde okuma kaygısı)” makalesinin yer aldığı görülmüştür. Bunu 175 atıfla Mills Nicole, Pajares Frank ve Herron Carol tarafından hazırlanan “A reevaluation of the role of anxiety: Self-efficacy, anxiety, and their relation to reading and listening proficiency (Kaygının rolünün yeniden değerlendirilmesi: Öz-yeterlik, kaygı ve bunların okuma ve dinleme yeterliliğiyle ilişkileri)” başlıklı makale takip etmektedir. 132 atıf ile üçüncü sırada Sellers Vanisa D. tarafından kaleme alınan “Anxiety and reading comprehension in Spanish as a foreign language (Yabancı dil olarak İspanyolca’da kaygı ve okuduğunu anlama)” başlıklı makale yer almıştır. Diğer yayınlar ise 100’den az atıf almıştır. Türkiye’den ise Duygu Gök, Bahadır Bozoğlan ve Hilal Bozoğlan (2023), Mehmet Gönen (2009), Nilüfer Bekleyen (2009), Seyit Ahmet Çapan ve Mehmet Karaca (2013) ve son olarak Yasemin Baki (2017) ilk 50 atıf alan araştırmacılar arasında yer almaktadır.

11. Öneriler

Bu çalışmada, dinleme ve okuma kaygısı ile ilgili makale ve bildiriler WoS veri tabanında taranarak incelenmiş ve sonuçlar ortaya konmuştur. Bununla birlikte, aynı alanda yer alan ulusal ve uluslararası lisansüstü tezlerin taranması ve incelenmesi alandaki eğilimlere ilişkin araştırmacılara yol gösterici olabilir, betimsel yöntem daha derin analiz yapılabilir.

Web of Science (WoS) veri tabanına ek olarak, SCOPUS gibi uluslararası ve ULAKBİM, Dergipark gibi ulusal veri tabanlarında benzer çalışmalar yapılarak karşılaştırmalı analizler gerçekleştirilebilir. Bu veri tabanları, farklı disiplinlerdeki akademik yayınlara erişim sağlar ve araştırmaların kapsamını genişletir. Böylece, belirli bir konuda ulusal ve uluslararası literatürü karşılaştırmak, araştırma sonuçlarının genelleştirilebilirliğini ve kapsamını artırabilir.

Çalışma, 27 Ekim 1975-27 Ekim 2023 tarihleri arasındaki özellikle Türkçe ve Sosyal Bilimler alanındaki yayınları içermektedir. Benzer çalışmaların belirli periyotlarda tekrarlanarak, alanındaki eğilimlerin takip edilmesine katkı sağlanabilir.

Ülkemizde dinleme ve okuma kaygısı konusundaki bilimsel çalışmaların nitelik kazanması ve uluslararası düzeyde daha fazla etki sağlaması için, Çin ve ABD gibi ülkelerdeki akademik gelişmelerin yakından izlenmesi ve bu bağlamda iş birliklerinin artırılması önemli bir adım olacaktır. Bu şekilde, küresel düzeyde etkileşim ve iş birliği arttıkça, okuma ve dinleme kaygısı alanlarındaki bilimsel gelişmeler daha da hız kazanacaktır.

Dinleme ve okuma kaygısı ile ilgili çalışma yapacak araştırmacıların çalışmada ön plana çıkan dergi

ve yayıncıları yakından takip etmeleri, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi alanındaki gelişmeleri izlemeleri ve gelecek çalışmalarına yön vermeleri açısından büyük bir önem taşımaktadır.

Aynı çalışmanın bir benzeri anlatma becerileri olan konuşma ve yazma ile ilgili kaygıların belirlenmesine yönelik uluslararası çalışmaların ortaya çıkarılması açısından gerçekleştirilebilir.

Hedef anahtar kelimelerle ilgili çalışma ya da araştırma yapacak araştırmacıların alanda sıklıkla araştırma yapan yazarların eserlerinden faydalanması konuya hâkimiyet açısından önemli bir imkân elde etmesine imkân sağlayacaktır.

Kaynakça

- Akkocaoğlu, S. (2019). *A comprehensive bibliometric analysis of document of organization theories on social entrepreneurship*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara: Atılım Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Altan, M. S. (2022). *Oyunlaştırmanın yabancı dil öğrencilerinin akademik başarısı üzerine etkisi: Bir meta analiz çalışması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Arı, G., Yaşar, M. S. & İstanbullu, E. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarıyla ilgili yayımlanan makalelerin incelenmesi (2014-2018). *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(2), 487-508.
- Arıcı, A. & Taşkın, Y. F. (2019). Okuma becerisinin diğer dil becerileriyle ilişkisi. *Uluslararası Alan Eğitimi Dergisi*, 5(2), 185-194.
- Ateş, H. (2022). *Türkiye’de Değerler Eğitimi Konusunda En Çok Atf Alan İlk 100 Makale: Bibliyometrik Analiz Çalışması*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Tokat: Gazi Osmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Aykut, B. (2022). *The effects of differentiated gamification treatments on middle school students' academic achievement, motivation and attitudes in second language learning*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul: Sabahattin Zaim Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Bal, M. (2018). Çok katmanlı okuryazarlık bağlamında oyunlaştırmanın türkçe öğretim sürecine katkısı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(1), 183-201.
- Bozdoğan, A. E. (2020). Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik analiz: Bilim merkezleri/müzeleri üzerine yapılan eğitim araştırmaları makaleleri. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 14(31), 174-194.
- Cheng, Y. S., Horwitz, E. K. & Schallert, D. L. (1999). Language anxiety: Differentiating writing and speaking components. *Language Learning*, 49(3), 417-446.
- Côrtes, P. L. & Rodrigues, R. (2016). A bibliometric study on “education for sustainability”. *Brazilian Journal of Science and Technology*, 3(1), 1-17.
- Çepni, S. (2011). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş*. Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Çetin, E. ve Sidekli, S. (2017). Okuduğunu anlama stratejilerinin okuduğunu anlamaya etkisi: Bir meta-analiz çalışması. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 285-303.
- Çiftçi, M. (2001). Dinleme eğitimi ve dinlemeyi etkileyen faktörler. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2).
- Çiftçi, S. K., Danışman, S., Yalçın, M., Tosuntas, S. B., Ay, Y., Sölpük, N. & Karadağ, E. (2016). Map of scientific publication in the field of educational sciences and teacher education in Turkey: A bibliometric study. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 16(4), 1097-1123.
- Daly, J. A. & Miller, M. D. (1975). The empirical development of an instrument of writing apprehension. *Research in the Teaching of English*, 9, 242-249.
- Dang V. T. T., Nguyen T. (2023). Foreign language reading anxiety and its correlation with reading test scores. In Cheng E. C. K., Wang T., Schlippe T., Beligiannis G. N. (Eds.), *Artificial intelligence in education technologies: New development and innovative practices. AIET 2022* (Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies, Vol. 154). Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-19-8040-4_13
- Demirel, Ö. (1990). *Yabancı dil öğretimi ilkeler yöntemler teknikler*. Ankara: Usem Yayınları.
- Demirel, Ö. & Epçaçan, C. (2012). Okuduğunu anlama stratejilerinin bilişsel ve duyuşsal öğrenme ürünlerine etkisi. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 2(1), 71-106.
- Doğan, M. (2022). *Türkiye’de gerçekleştirilen ters yüz edilmiş sınıfa yönelik tez çalışmalarının bibliyometrik analizi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Durgut, S. (2020). Türkiye'de Yapılan Akademik Çalışmaların Büyük Veri Araçları İle Bibliyometrik Analizi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Emiroğlu, S. (2023). Dil öğretiminde izlemenin yeri: izleme bir dil becerisi midir? *Milli Eğitim Dergisi*, 52(239), 2107-2132.
- Epçaçan, C. (2013). Temel bir dil becerisi olarak dinleme ve dinleme eğitimi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (11), 331-352.
- Ersevım İ. (2005). *Freud ve psikanaliz'in temel ilkeleri*. İstanbul: Assos Yayınları.
- Faulkner Schneider, L. A. (2005). Child care teachers' attitudes, beliefs, and knowledge regarding science and the impact on early childhood learning opportunities. (Unpublished Bachelor Thesis), Oklahoma: University of Oklahoma, Norman.
- Gökçen, D. & Arslan, M. (2019). Türkçe eğitimi araştırmalarına genel bir bakış: Bibliyometri çalışması. *Journal of Research in Turkic Languages*, 1(1), 39-56.
- Gürses, R. (2009). Dil öğretiminde ölçme ve değerlendirmenin yeri. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 131-154.
- Hamada A., Takaki S. (2021). Effects of multidimensional foreign language reading anxiety on achievement in Japanese EFL classrooms. *System*, 101, 102613 <https://doi.org/10.1016/j.system.2021.102613>
- Hıdıroğlu Ö., Y. (2020). Türkiye'de eğitim denetimi alanında yayımlanan makalelerin incelenmesi. *Bati Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(1), 1-22.
- Horwitz, E. K., Horwitz, M. B. & Cope, J. (1986). Foreign language classroom anxiety. *The Modern language journal*, 70(2).
- Horwitz, E. K. (2001). Language anxiety and achievement. *Annual Review of Applied Linguistics*, 21, 112-126.
- Hung, J.-L. (2012). Trends Of E-Learning Research from 2000 to 2008: Use Of Text Mining And Bibliometrics. *British Journal Of Educational Technology*, 43(1), 5-16.
- Iyere, T. O. (2018). The listening skills. I. O. Akewo Daniel (Ed.). Communication and language skills in (pp. 42-61). UK: Cambridge Scholars Publishing.
- Jalongo, M.R. & Hırsh, R.A. (2010). Understanding reading anxiety: New insights from neuroscience. *Early Childhood Education Journal*, 37(6), 431-435.
- Joiner, E. (1986). Listening in the Foreign Language. *Listening Reading, and Writing: Analysis and Application* içinde (s. 43-70). Middlebury, VT: Northeast Conference on the Teaching of Foreign Languages.
- Kaptan, S. (1995). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tek Işık Web Ofset.
- Karagöz, B. & şeref, İ. (2019b). Okuma alanındaki araştırmaların bibliyometrik özellikler açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(3), 781-799.
- Karakuş-Tayşi, E. (2019). The effect of listening attitude and listening anxiety on listening comprehension: A regression model. *Universal Journal of Educational Research*, 7(2), 356-364.
- Katrancı, M. & Kuşdemir, Y. (2016). Öğretmen adaylarının konuşma kaygılarının incelenmesi: sözlü anlatım dersine yönelik bir uygulama. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 415-445.
- Kayadibi, N. (2022). Dinleme konusunda yapılan eğitim araştırmalarının bibliyometrik analizi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 26(2), 507-522.
- Kemiksiz, Ö. (2021). Yazma becerilerinin geliştirilmesi üzerine hazırlanan tezlere yönelik bir inceleme: yarı deneysel çalışmalar. *OPUS International Journal of Society Researches*, 18 (41), 3172-3203.
- Keray-Dıncel, B. (2019). Metaphors on the concepts of "reading" and "listening" created by the

- secondary school students. *Journal of Education and Learning*, 8(1), 238-248. <https://doi.org/10.5539/jel.v8n1p238>
- Kimura, H. (2017) Foreign language listening anxiety: A self-presentational view, *International Journal of Listening*, 31(3), 142-162. <https://doi.org/10.1080/10904018.2016.1222909>
- Kurudayıoğlu, M., (2003). Konuşma Eğitimi ve Konuşma Becerisini Geliştirmeye Yönelik Etkinlikler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (13), 287.
- Kwak, M. (2002). *Using Bibliometric Journal Citation Analysis As A Technique To Assess Trends In School Psychology Journal Publications From 1995-1999*. (Unpublished dissertation). MI: Western Michigan University, Kalamazoo.
- Li, K., Rollins, J. ve Yan, E. (2018) Web of science use in published research and review papers 1997–2017: A selective, dynamic, cross-domain, content-based analysis. *Scientometrics*, 115, 1–20.
- Li, R. (2022) Examining foreign language listening anxiety and its correlates: A meta-analysis. *Porta Linguarum*, 38, 99-117. DOI: 10.30827/portalin.vi38.22173
- Mundell, J. A. (2011). The use of contextualized listening activities to develop listening comprehension in the high school Spanish classroom. *Studies in Teaching*, 61-66.
- O'Connor, J. F. (2000). *Bibliometric analysis of pedagogy literature in adapted physical activity*. (Unpublished doctoral dissertation). Denton TX: Kinesiology, College of Health Sciences, Texas Woman's University.
- Piccolo, L. R., Giacomoni, C. H., Julio-Costa, A., Oliveira, S., Zbornik, J., Haase, V. G. ve Salles, J. F. (2017). Reading anxiety in L1: Reviewing the concept. *Early Childhood Education Journal*, 45(4), 537-543.
- Polat, M. (2019). *The effects of authentic videos on foreign language listening skill development and foreign language listening anxiety at different levels of English proficiency*. Yayınlanmamış doktora tezi, Anadolu Üniversitesi.
- Rahimi, M., ve Soleymani, E. (2015). The impact of mobile learning on listening anxiety and listening comprehension. *English Language Teaching*, 8(10).
- Robertson, A. K. (2004). Etkili dinleme (E. S. Yarmalı, Çev.). Hayat.
- Saito, Y. ve Samimy K. (1996). Foreign language anxiety and language performance: A study of learner anxiety in beginning, intermediate, and advanced-level college students of Japanese. *Foreign Language Annals*, 29, 239-251.
- Saito, Y., Horwitz, E.K. ve Garza, T.J. (1999). Foreign language reading anxiety. *Modern Language Journal*, 83, 202-218.
- Sani, R. B. (1984). Literature sources in elementary and early childhood education. Unpublished doctoral dissertation, University of Illinois at Urbana-Champaign.
- Sönmez, Ö. (2020). Bibliometric analysis of educational research articles published in the field of social study education based on web of science database. *Participatory Educational Research*, 7(2), 216-229.
- Sparks, R. L., ve Ganschow, L. (2007). Is the foreign language classroom anxiety scale measuring anxiety or language skills? *Foreign Language Annals*, 40(2), 260–287.
- Spielberger, C. D., Gonzalez, H. P., Taylor, C. J., Anton, W. D., Algaze, B., Ross, G. R. ve Westberry, L. G. (1970). *Test Anxiety Inventory: Preliminary professional manual*. Palo Alto, CA: Consulting Psychologists Press.
- Şimşek, E. (2021). *Çevrim içi öğrenme ortamlarında oyunlaştırma uygulamalarının etkilerine yönelik bir meta-sentez*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Teke, S. (2020). Türkçe dil bilgisi öğretiminin tasvirî (açıklamalı) bibliyografyası. Yüksek lisans tezi. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Thompson, D. F. (2018). Bibliometric analysis of pharmacology publications in the United States: A

- state-level evaluation. *Journal of Scientometric Research*, 7(3),167-172.
<https://doi.org/10.5530/jscires.7.3.27>
- Tunga, Y. (2016). *E-öğrenme ortamlarında oyunlaştırma kullanımının öğrenenlerin akademik başarısına ve derse katılım durumuna etkisinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İzmir: Ege Üniversitesi.
- Tür, N. (2019). *Publication trends of researchers in Turkey in Web of Science education and educational research subject field: A descriptive trend analysis*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Ukşul, E. (2016). *Türkiye'de eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında yapılmış bilimsel yayınların sosyal ağ analizi ile değerlendirilmesi: bir bibliyometrik çalışma*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Antalya: Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Yaşar, Ş. & Güvey-Aktay, E. (2011). *Türkiye'de okuma alanına ilişkin yapılan tezlerin incelenmesi*. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sunulmuş sözlü bildiri. Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Zan, B. U. (2012). *Türkiye'de bilim dallarında karşılaştırmalı bibliyometrik analiz çalışması*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Zhao, A., Guo, Y. & Dynia, J. (2013). Foreign language reading anxiety: Chinese as a foreign language in the United States. *The Modern Language Journal*, 97(3), 764-778.